

O VODĚ

ZPRAVODAJ POVODÍ MORAVY

3
2023

Před několika lety se kolegyně při prvním setkání se zkratkou PB PPO zeptala, co bude na levém břehu, když na pravém bude protipovodňová ochrana. Dnes už snad všichni ví, že se nejedná o pravý břeh, ale o přírodě blízká protipovodňová opatření. A nejen že rozumíme zkratce, přírodě blízká opatření se stala běžnou součástí naší práce. Je to tak samozřejmé, že to mnohdy už ani nevnímáme. Není divu, přírodě blízká řešení často musí sáhnout po dílčím technickém řešení, a i velmi klasicky navržené technické úpravy v sobě vždy nesou alespoň dílčí přírodě blízké prvky. Takže už vlastně nelze najít jasnou hranici těchto přístupů. V této souvislosti hovoříme o synergickém efektu, v lidské řeči to znamená „zabít dvě mouchy jednou ranou“. Požadavky vodního hospodářství a ochrany přírody nemusí být v rozporu, naopak jsme se naučili využívat taková řešení, která najednou vyhoví oběma. Že toto tvrzení není jen náš planý pocit, dokazují ocenění, která naše projekty získaly. Například v roce 2020 dosáhlo napojení odstavených ramen, které vytvořilo nový prostor pro řeku Dyji, nejen na cenu odborné poroty, ale získalo i cenu sympatie ve veřejném hlasování soutěže Adapterra Awards. Ve stejné soutěži jsme v roce 2021 postoupili do finále, a jak si vedeme v tomto roce, se dočtete v našem zpravodaji.

Bývaly doby, kdy jsme se za našimi hranicemi učili, jak nově a jinak je možné problémy řešit. Dnes už se naše projekty mohou směle s těmi evropskými měřit. A karta se obrátila, o mnohé naše projekty je zájem i za naší hranicí a k nám si jezdí kolegové ze zahraničí pro inspiraci. Napojení ramen řeky Dyje se dostalo dokonce i do vysílání portugalské televize. To byla sice spíše náhoda, ale jinde je naše spolupráce dlouhodobá a soustavná. Je přirozené, že nejintenzivněji spolupracujeme se zeměmi, se kterými sdílíme společné hraniční řeky. Proto na řece Dyji už více než 10 let intenzivně spolupracujeme s kolegy z rakouského viadonau (to není chyba, viadonau se skutečně píše

s malým v). Naši rakouští kolegové pochopili, že domluva s námi není jednoduchá, a proto se mnozí z nich raději naučili obstojně mluvit česky. Ale dost legrace, nerad bych zlehčoval naši česko-rakouskou přeshraniční spolupráci, která je myslím také jedním z příkladů naší činnosti, který snese nejpřísnější hodnocení i v rámci celé Evropy.

Když už jsme prolomili jazykovou bariéru přes rozpadající se železnou oponu na řece Dyji, co bychom to byli za vodohospodáře, nepodat si ruku i přes řeku Moravu, když se jazyk na obou březích v podstatě neliší. Po několika hubených letech, kdy byla naše spolupráce se slovenskými kolegy v podstatě ve stádiu klinické smrti, jsme v letošním roce opět navázali spolupráci se Slovenským vodohospodářským podnikem. Více už ale nebudu prozrazovat, zkuste zalistovat tímto číslem. Narazíte v něm i na příklady mnoha našich úspěšných revitalizačních akcí. A jak praví úsloví: „Lepší než tisíc slov je jeden obrázek“. Tak jen listujte, hezkých obrázků máme tentokrát přehršel.

Revitalizace a přírodě blízká řešení již dávno nejsou výplody úzké skupiny na ředitelství kdesi v Brně. Toto uvažování se usadilo v naší běžné praxi. Jen díky tomu, že se tento přístup stal běžnou součástí možných řešení na závodech a provozech, mohou být naše projekty tak početné a úspěšné. A provedená opatření by nemohla dlouhodobě fungovat, kdyby je za svá nepřijali všichni, kdo provádí běžnou údržbu vodních toků nebo manipulují na objektech. Toky, které se znovu propojily s říční nivou, v nové míře zásobují krajinu vodou a do kterých se vrací bohatá druhová paleta ryb i život dalších vodních organismů – to je další střípek do mozaiky opatření a činností, na které můžeme být jako vodohospodáři hrdí. Tak si držme palce, ať se daří i nadále.

Ing. David Veselý
investiční úsek Povodí Moravy, s.p.

Události

Moravští a slovenští vodohospodáři podepsali memorandum a společně připraví unikátní projekt

Povodí Moravy a Slovenský vodohospodářský podnik podepsali memorandum o vzájemné spolupráci. Vodohospodáři chtějí společně postupovat při řešení vodohospodářské problematiky na hraničních vodách a efektivně koordinovat přípravu a realizaci společných projektů. Prvním společným projektem bude revitalizace vodního toku Vlára na obou stranách hranice. Podpis memoranda proběhnul symbolicky na hranici České republiky a Slovenska.

Moravští a slovenští správci vodních toků prohlubují dosavadní spolupráci. Ta bude při správě hraničních vodních toků a správě vodních děl rozšířena o spolupráci na společných významných vodohospodářských projektech, kde je klíčový efektivní postup při plánování, přípravě a realizaci společných projektů. Memorandum o spolupráci podepsal ve čtvrtek 13. července v obci Horné Srnie generální ředitel Povodí Moravy Václav Gargulák a generální ředitel Slovenského vodohospodářského podniku Ladislav Glinda.

Prvním konkrétním projektem bude revitalizace řeky Vlára. Jde o řeku, která pramení ve Vizovických vrších, Vlárským průsmekem pak odtéká na Slovensko, kde se vlévá do Váhu. Díky spolupráci a společnému postupu se Vlára v následujících letech stane modelovým příkladem nejen pro další adaptační opatření, ale také pro koordinaci přeshraničních projektů.

V rámci spolupráce vznikne pracovní skupina složená z českých i slovenských vodohospodářů. Povodí Moravy zpracuje návrh revitalizačních opatření na Vláře od Vlachovic po hranici se Slovenskem, Slovenský vodohospodářský podnik od státní hranice po soutok s Váhem. „*Společně s připravovanou vodárenskou nádrží Vlachovice a revitalizacemi krajiny, které připravujeme v povodí budoucí vodárenské nádrže, se z Vlára stane unikátní příklad revitalizované řeky, která obsahuje kompletní výčet adaptačních opatření. Nikde jinde u nás zatím nic podobného není,*“ říká generální ředitel PM Gargulák. Revitalizovat Vlárku chtějí oba podniky v rámci programu přeshraniční spolupráce Interreg Slovensko – Česko. Cílem programu je podpora projektů, jejichž cílem je přizpůsobení se změně klimatu.

Bc. Petr Chmelař
tiskový mluvčí

Události

Dyje je záruka vodáckého zážitku, Morava taky, ale ne pořád

Letošní sezóna v povodí Moravy byla pro vodáky poměrně příznivá. Přestože i v letošním roce sužovalo celé území sucho, do něhož se promítlo několik srážkových epizod, Morava i Dyje umožňovaly prakticky celou sezónu oddávat se vodní turistice.

Zpravidla v polovině dubna odemykají vodáci řeky, které právě s jarem poskytují nejlepší podmínky k plavbě. Z vodních toků ve správě Povodí Moravy patří mezi nejoblíbenější řeky pro širší vodáckou veřejnost Morava a Dyje. Právě tyto dva vodní toky mají zpravidla dostatek vody, aby alespoň na vybraných úsecích poskytovaly dobré podmínky pro vodáky celoročně. A i když prakticky celé povodí Moravy sužovalo v letošním roce sucho už od jara, srážkové epizody, kterých bylo v letošním roce několik, vylepšily několikrát průtoky v řekách tak, že si vodáci přišli na své i mimo Moravu a Dyji.

V případě Dyje je nejoblíbenější a nejnavštěvovanější úsek od Znojma až po Nové Mlýny. Právě kousek nad Znojem se nachází vodní nádrž Vranov, která je pomyslným garantem celoroční splavnosti Dyje na úseku dlouhém přes 50 km, končícím na vzdutí Novomlýnských nádrží.

V úseku mezi Krhovicemi a Hevlínem je přírodní rezervace Meandry Dyje, která potěší milovníky krásných meandrů bez jakékoli civilizace a ještě k tomu bez jezů.

V letošním roce byly podmínky díky pravidelnému nadlepšování průtoku z vodní nádrže Vranov prakticky ideální a od května do září byl úsek splavný zcela bez omezení, rovných 153 dnů. Podobně bez omezení probíhala vodácká sezóna pod Novými Mlýny, které zajišťují dostatečný průtok až k soutoku s Moravou.

Morava je sice největší moravskou řekou, ale vodácky atraktivní je převážně jen na horním toku (od Horní Moravy po Postřelmov). Až k Hanušovicím ale nebyla letos vůbec splavná. Oblíbenost mezi vodáky má i dále na středním toku (od Postřelmova po Olomouc), kde nabízí už dobrodružství i nástrahy v podobě popadaných stromů v Litovelském Pomoraví. Převážná část dolního toku (od Olomouce po soutok) je pro vodáky utrpením, Morava má tady charakter široké pomalé nížinné řeky, a díky soustavě jezů člověk pluje na oleji a potřebuje silné paže. Až na krátkém úseku mezi Bzencem a Rohatcem začíná řeka více meandrovat.

Morava kvůli nemožnosti nadlepšit průtok z nějaké významné vodní nádrže bývá na horním a středním toku splavná na jaře, případně po deštích, kdy dojde ke zvýšení průtoku. V letošním roce byl

↑ Řeka Morava je v úseku od Postřelmova sjízdná celoročně a vhodná i pro začátečníky

například úsek od Hanušovic po Raškov splavný pouze v květnu a dva týdny v srpnu, podobně to bylo i mezi Raškovem a Postřelmovem, kde přibýlo dalších devět dnů v září. Od Postřelmová dál pak Morava poskytovala optimální podmínky pro vodáky prakticky do konce září.

Vedle Moravy a Dyje jsou mezi vodáky oblíbené i další řeky, jako je Bečva, Svratka, Svitava či Jihlava. Tyto řeky mají také své kouzlo, avšak vyrazí na ně spíše vodáci, kteří dávají přednost před pohodlnou plavbou s vodáckým zázemím řekám, kde chybějící vodáckou infrastrukturu nahrazuje romantický klid a v posledních letech průtoky nacházející se většinu vodácké sezóny pod hranicí splavnosti. Nicméně Bečva od Hranic byla splavná v období od května do září rovných 100 dnů. Svratka nabízela podmínky vhodné pro vodáky

až od soutoku se Svitavou, Svitava nebyla splavná prakticky vůbec.

Samozřejmě není vodák jako vodák. Limity sjízdnosti na řekách bývají definovány pro plastové kánoe se zkušenější posádkou, která si dokáže i za nižších stavů najít proudnici s dostatkem vody. Pro majitele kajaků, zkušené vodáky nebo pro vodáky, kterým nevadí občasné přetahování, bývá limit nižší. Naopak pro rafty, laminátky nebo začínající vodáky je obvykle nutné vody více. A pokud se budete chtít vydat na vodu ještě letos nebo v příštím roce, doporučujeme sledovat informace na nejnavštěvovanějším vodáckém webu raft.cz, který kromě sjízdnosti řek nabízí i typy na výlety a rady pro nezkušené vodáky.

Bc. Petr Chmelař
tiskový mluvčí

Události

Nová základna Vodní záchranné služby na nádrži Nové Mlýny

V červenci byla slavnostně otevřena nová základna Vodní záchranné služby v Pasohlávkách.

Doposud vodní záchranáři střežili bezpečnost na vodní nádrži Nové Mlýny z provizorních prostor. Snaha o vybudování vlastního zázemí vyústila ve spolupráci se správcem vodních nádrží. Povodí

Moravy tak poskytlo záchranářům pozemky i pomoc s administrací.

Vodní záchranná služba střeží hladinu Nových Mlýnů od roku 1996. Nová základna záchranářům zajistí stabilní místo pro výkon záchranné služby, lepší zázemí pro zásahy na vodě i lepší podmínky pro ošetření zraněných osob.

↓ [Nová základna vodní záchranné služby v Pasohlávkách](#)

Události

Pokračuje rozsáhlá rekonstrukce vodní nádrže Letovice

Druhým rokem pokračuje rozsáhlá rekonstrukce vodní nádrže Letovice. Práce zajistí nejen zlepšení protipovodňové funkce a zvýšení bezpečnosti vodního díla, ale také odstranění sedimentů ze dna nádrže. Průběh prací již umožnil zvýšení hladiny vody v nádrži. Nádrž v současnosti plní všechny svoje funkce, a proto neplatí žádné zákazy či omezení.

Stavební práce nyní probíhají na několika stavebních objektech. Většinu prací se již podařilo dokončit. „Kompletně hotové je opevnění návodního líce a sanace zdi odběrné věže. Před dokončením jsou práce na bezpečnostním přelivu a spadišti. V současnosti se soustředíme na betonáž skluzu, vývaru a také osazení mostovky. Po dokončení rekonstrukce se zvýší ochrana vodního díla a území pod ním na kontrolní desetitisíciletou povodeň tak, aby zabezpečení bylo v souladu s platnou vyhláškou o technických požadavcích pro vodní díla,“ popisuje investiční ředitel PM Tomáš Bělaška.

Podařilo se také odtěžit celé původně naplánované množství sedimentů ze zátopy vodní nádrže. Kromě zlepšení kvality vody se těžba sedimentů projeví i na snížení náchylnosti k rozvoji sinic v nádrži v období letních měsíců. „Nad rámec původního plánu jsme odtěžili o 10 tisíc kubíků sedimentů více, což přispěje k posílení retenční schopnosti vodní nádrže a prodlouží dobu, za kterou budeme muset znovu snížit hladinu a odtěžit nově usazené sedimenty,“ říká Bělaška. Původně vodohospodáři počítali s odtěžením 66 tis. m³ sedimentů.

Stavba se ale neobešla bez komplikací. „Při stavebních pracích na vývaru byly zjištěny nepředvídatelné geologické poměry. Museli jsme proto výrazně změnit pracovní postup, díky čemuž se nám situaci podařilo úspěšně vyřešit. Úpravy projektové dokumentace a změna pracovního postupu vedly k posunutí termínu dokončení

stavby o sedm měsíců na listopad 2024,“ doplnil Bělaška. Náklady na rekonstrukci vodní nádrže jsou 236 mil. Kč.

V dubnu začalo Povodí Moravy vodní nádrž opět napouštět. V současnosti vodohospodáři udržují hladinu na kótě 356,20 m n. m. To je úroveň naplněnosti, kolem níž se hladina pohybovala v období před zahájením rekonstrukce. Na této úrovni bude hladina v závislosti na hydrologické situaci udržována do října 2024.

Bc. Petr Chmelař
tiskový mluvčí

Události | Jindřich Kult

K poslednímu červnu odešel na více než zasloužený odpočinek veterán Povodí a úžasný člověk, všemi oblíbený vedoucí provozu Jihlava, Jindra Kult.

Jindra se narodil 18. 4. 1959 a k Povodí Moravy nastoupil po ukončení vojenské služby jako mistr stavební činnosti v Jihlavě 1. 10. 1980. Po roce 1989 přešel na pozici úsekové technika. Tu zastával do roku 2009, kdy se v červenci stal vedoucím provozu a na této pozici zůstal až do konce své pracovní cesty.

Jindra byl a je velmi pracovitý člověk, vždy usměvavý, ochotný a přátelský. Jeho vášní jsou motoveteráni a především modelářství. Jeho podřízení ho mají v úctě a oblibě, což dokládá fakt, že k odchodu do důchodu dostal jako dárek model letadla k sestavení, který byl v tu chvíli dostupný v jediném kusu na celém světě a do Jihlavy cestoval až z dalekého Japonska.

O člověku ale nejvíc vypoví to, co o něm řeknou ostatní, takže jsem požádal každého vedoucího ze závodu Dyje, aby mi napsal, co ho jako první napadne, když se řekne Jindra Kult...

Ing. Marie Kutílková, ředitelka závodu Dyje:

Nenápadný úsměv, dobrá nálada a věta „není problém“, to je Jindra, vášnivý motorkář a kolega k nezaplacení. Ani v nepříjemných chvílích neztrácel optimismus. Jakýkoliv problém nebyl problémem. Upřímně, měla jsem tu čest a štěstí, že byl součástí našeho týmu.

Petr Hirsch, vedoucí provozního úseku ZD:

Jindřich Kult je stálice, můžeš se na něho obrátit s čímkoli a on ti pomůže. Když se řekne Jindra, tak si v první řadě řeknu „takhle hodní lidi už se dneska nerodí“. Spojuje nás společný zájem o motorky. Jeho příhody, a to hlavně z působení v našem podniku, mě vždycky spolehlivě pobaví. Jindra – hodný a férový Chlap s knírkem (a to velké Ch je tam záměrně).

Ing. Aleš Záruba, vedoucí útvaru TDS

a projekce: Jindra je úžasný a ochotný člověk. To je to, co na něm mám nejradši, nikdy neřekne

ne, nebude vymýšlet důvody proč to nejde. Vážím si toho o to víc v dnešní době a společnosti.

JUDr. Jan Kubizňák, vedoucí útvaru

správy majetku ZD: Jeho pracovní poměr u PM sice skončil, ale fakticky u nás a s námi funguje dál. Když jsem v prvním červencovém týdnu automaticky vytočil jeho číslo a asi 10 minut s ním něco řešil, vůbec mi nedošlo, že už je v „důchodu“. A ani on mi to nijak nepřipomněl – zkrátka jednou povodař, navždy povodař.

Hana Růžičková, vedoucí ekonomického

útvaru ZD: Vždy bezva spolupráce. Vždy bezva nálada.

Ing. Petr Palas, vedoucí útvaru servisních

činností ZD: Jindra je neobyčejně obětavý a hodný člověk. Nikdy jsem od něho neslyšel, že něco nejde. Svým pozitivně naladěným myšlením, veselou povahou a obrovskou zkušeností byl pro mě vždycky inspirací, dobrým rádčem, skvělým kolegou a kamarádem.

Ing. Bohuslav Štol, vedoucí provozu Brno:

Jindra Kult je dobrý kamarád, velice slušný a hodný člověk se smyslem pro humor a stále dobrou náladou. Vzhledem k dlouhodobé praxi u Povodí Moravy má velké zkušenosti v oblasti vodního hospodářství a vždy se rád o tyto zkušenosti podělil i s ostatními spolupracovníky. V našem kolektivu je velice oblíbený a vždy se s ním rád v budoucnu uvidím, protože nás za ta léta spojuje mnoho společných zážitků, za které mu děkuji a přeji hodně zdraví a spokojenosti v další životní etapě.

Petr Havlík, DiS., vedoucí provozu Blansko:

Co mě napadne? Jindra je prostě synonymum pro provoz Jihlava. Ale hlavně vyrovnanost a příjemný pokec o všem možném.

Ing. Vladimír Drexler, vedoucí provozu

Jihlava: Jindra Kult je ochotný a vstřícný kamarád s úsměvem pod typickým knírem. Jeho velkou zálibou jsou motorky a letadla, je chodící číselná encyklopedie. Naše spolupráce u Povodí Moravy trvala 33 let a jsem za ni rád.

Jan Strašák, DiS., vedoucí provozu

Náměšť n. O.: Když jsem mu poprvé volal a osobně ho neznal, představoval jsem si ho jako nějakého mladého chlapíka. Působil na mě neuvěřitelně energicky a přátelsky. Jak je možné, že už je v důchodě? :-) Férový, přátelský, spolehlivý a zkušený povodař.

Michal Pokorný, vedoucí provozu Znojmo:

Za mě když se řekne Jindra z Jihlavy, tak věčně se usmívající člověk, kterého jsem za bezmála 24 let mého působení na PM neviděl našťvaného a člověk, který se mi vždy snažil vyjít vstříc, když jsem něco potřeboval.

Ing. Karel Straka, vedoucí provozu

Bystřice n. P.: S tím, co již uvedli kolegové o Jindrovi, plně souhlasím a nemám, co bych více dodal. Snad jen, že nechtěl hrát mariáš :-)

Jindro, za celý závod Dyje i za celý podnik Ti děkuji za práci, kterou jsi těch více jak 40 let pro podnik odváděl, za to, jaký člověk jsi a přeji Ti krásný a spokojený důchod, plný radosti a zážitků. Vždy Tě rádi uvidíme a na povodačské půdě budeš vždy vítaný!

Za kolektiv závodu Dyje
Ing. Jiří Šrámek

K 30. červnu 2023 byly sloučeny provozy Dačice a Jihlava. Nově se jedná již jen o provoz Jihlava se sídlem na stávající adrese – Mlýnská 37, Jihlava.

Vedoucím provozu je Ing. Vladimír Drexler.

Kontaktní informace: provozjihlava@pmo.cz, 567 302 286.

Události

Náš projekt je ve finále environmentální soutěže

Revitalizaci Bečvy, kterou Povodí Moravy dokončilo v loňském roce u Černotína a Skaličky na Přerovsku, vybrala odborná porota mezi finalisty environmentální soutěže Adapterra Awards 2023. Projekt, který soutěží pod názvem rozvolnění koryta štěrkonosné řeky Bečvy, může ocenit i veřejnost hlasováním na webu soutěže www.adapterraawards.cz.

Soutěž Adapterra Awards hledá inspirativní projekty, které pomáhají přizpůsobit města, domy a krajinu klimatické změně. V letošním roce posuzovala odborná porota 115 projektů, z nichž vybrala nejlepších 25. Mezi ně patří i projekt Povodí Moravy, v rámci kterého vodohospodáři rozvolnili více než tři kilometry koryta řeky Bečvy, řeku vysvobodili ze sevřeného koryta a obnovili chybějící biotopy, zlepšili biodiverzitu flory a fauny a zvýšili protipovodňovou ochranu přilehlých obcí. „Námi navržené úpravy vychází z přirozeného vinutí řeky Bečvy. Koryto řeky jsme rozšířili z třiceti metrů na padesát až sedmdesát metrů a v těsné blízkosti řeky jsme vytvořili sekundární nivu, do níž nově dochází k pravidelným rozlivům vody. V blízkosti řeky také vznikly dvě velké tůně. Dále jsme vytvořili podmínky pro další samovolný přirozený vývoj řeky Bečvy,“ popisuje

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

generální ředitel PM Václav Gargulák. Realizační náklady představovaly 318 mil. Kč. Financování zajistil Evropský fond pro regionální rozvoj prostřednictvím Operačního programu Životní prostředí.

PM se s revitalizací Bečvy bude ucházet o ocenění v kategorii volná krajina. Které projekty odborná porota ocení, to se dozvíme 1. listopadu 2023 na celostátní konferenci věnované adaptacím na změnu klimatu. Zapojit do hodnocení se může každý. Veřejnost totiž může hlasovat v kategorii Cena sympatie:

hlasovat je možné do 15. října.
www.adapterraawards.cz

Rozvolnění koryta štěrkonosné řeky Bečvy může navázat na velice úspěšný projekt Povodí Moravy – napojení odstavených ramen Dyje, který v roce 2020 získal v soutěži Adpatterra Awards nejvyšší ocenění jak u odborné poroty, tak u veřejnosti.

Bc. Petr Chmelař
tiskový mluvčí

Události

Vodní nádrž Skalice získá po rekonstrukci zcela nový ostrov pro hnízdění ptactva

Povodí Moravy pracuje na obnově vodní nádrže Skalice. Cílem prací je zajistit bezpečný provoz, obnovit zásobní objem a zlepšit biologické a ekologické funkce vodní nádrže. Kromě opravy funkčních objektů dojde k vyčištění přítoků do nádrže a k odtěžení sedimentů. V nádrži dokonce vznikne nový ostrov.

Těžbě sedimentů, rekonstrukci hráze, požeráku a bezpečnostního přelivu předcházelo vypuštění nádrže. Následně ze dna nádrže vodohospodáři odstraní téměř 20 000 kubiků sedimentů. „*Naším cílem je vrátit nádrži v plné míře funkci zadržování vody v krajině, což je podstatné zejména v období sucha. Nádrž však bude schopná převést i povodňové průtoky, a to až na úroveň stoleté vody. Obnovou však dosáhneme i zlepšení dalších funkcí, jako posílení ekologické stability, biodiverzity a prodloužení životnosti nádrže na další desítky let,*“ popisuje význam prací generální ředitel PM Václav Gargulák.

V rámci prací dojde k rekonstrukci hráze a funkčních objektů. Nádrž získá zcela nový bezpečnostní přeliv, skluz i vývar. Odstranění sedimentů o tloušťce přibližně 40 cm ze dna

nádrže povede k podstatnému zvýšení retenční schopnosti nádrže. V zátopě vodohospodáři rozšíří stávající ostrov a navíc vybudují druhý zcela nový, který bude určen zejména pro hnízdění ptactva.

Práce odstartovaly letos v březnu a potrvají do listopadu 2023. Obnova nádrže si vyžádá náklady v celkové hodnotě téměř 22,4 mil. Kč, část těchto nákladů poskytlo Ministerstvo zemědělství v rámci programu „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích – 2. etapa“, další náklady uhradí z vlastních zdrojů Povodí Moravy.

Obnova malých vodních nádrží je pro vodohospodáře mimořádně důležitá. Nádrže hrají významnou roli v příslušné lokalitě obzvláště v období sucha, kdy dokáží krátkodobě vylepšovat vodní bilanci v menších tocích a zabraňují jejich vysychání. Mimo to nádrž po napuštění poskytne útočiště mokřadním a bažinným společenstvům a vytvoří vhodné podmínky pro hnízdění ptactva. Během posledních dvou let obnovilo Povodí Moravy např. vodní nádrže Santon na Brněnsku, Ordějov na Uherskohradištsku, Přední rybník u Hustopečí či Třebařov na Šumpersku.

Bc. Petr Chmelař
tiskový mluvčí

Průběh stavby z ptačí perspektivy ↓

Adaptační projekty Povodí Moravy

Kromě již zmíněné revitalizace řeky Bečvy realizuje Povodí Moravy řadu dalších adaptačních projektů. „Řekám vrátíme původní charakter, realizujeme přírodě blízká opatření a revitalizujeme řeky v povodí Moravy v místech, kde jsou taková řešení možná. Je ale důležité mít na paměti, že v osídlených oblastech není možné dělat stejná opatření jako v krajině. Podobné přírodě blízké úpravy jsou součástí komplexu opatření a musí být prováděny v souladu s opatřeními pro posílení vodních zdrojů. Bez nich postrádají smysl, neboť nenahrazují vodní zdroje,“ vysvětluje generální ředitel PM Václav Gargulák.

V uplynulých deseti letech Povodí Moravy provedlo několik desítek revitalizací a přírodě blízkých opatření, která podporují retenci vody v krajině, přirozený rozliv vody, migraci vodních živočichů a podporují rozvoj ekosystémů vázaných na vodu. Celková výše realizovaných investic do těchto opatření představuje přibližně miliardu korun.

Nejvýznamnější či nejzajímavější aktuální revitalizace státního podniku Vám představujeme na následujících stránkách.

Trkmanka získala nové meandry a tůň

V roce 2021 prodloužilo Povodí Moravy řeku Trkmanku u Velkých Pavlovic téměř o 400 metrů. V její blízkosti vyhloubilo 5 tůní, vytvořilo výrazné říční oblouky, protierozní opatření a úkryty pro drobné živočichy. Opatření zpomalila povrchový

odtok vody, výrazně zlepšila splaveninový režim a zlepšila morfologii vodního toku. Vzniklo velmi zajímavé adaptační opatření reagující na změnu klimatu.

Z napřímeného toku Kyjovky je meandrující tok s mokřadem

Na vymodelování nového koryta řeky Kyjovky u Moravské Nové Vsi pracovalo Povodí Moravy od února 2022. Z napřímeného regulovaného koryta se stalo přírodě blízké koryto s meandry a tůňmi, čímž došlo ke zpomalení povrchového

odtoku vody a výraznému zvýšení retence vody v krajině. Z původního napřímeného koryta postupně vznikne mokřad, který poslouží jako útočiště fauně obývající tuto lokalitu.

Kombinací technik ke zlepšení ochrany před povodněmi

Velice zajímavou stavbu protipovodňových opatření letos Povodí Moravy dokončilo v Herálci, kterým protéká řeka Svratka. Jedna část stavby jsou kamenné zídky podél toku v zastavěné části obce, kde se správce povodí musí vypořádat s velmi stísněnými podmínkami okolní zástavby. Pod obcí, kde to již prostorové

podmínky umožnily, pak vodohospodáři vrátili Svratku zpět do svého původního koryta. Mezi podmáčenými loukami je tak znovu meandrující přírodní koryto jako z akvarelu malíře Vysočiny Jana Odvárky. Krajině se tak zlepšila schopnost zachytávat vodu, tlumit povodně a lépe čelit suchu.

Propojení tří řek u Nedakonic

V letošním roce dokončilo Povodí Moravy také náročnou revitalizaci vodohospodářského uzlu v Nedakonicích. Starosti zde způsobovalo zejména neúměrně rychlé zanášení koryta Dlouhé řeky spojené se zvýšeným rizikem povodní v Nedakonicích a naopak vysychání Morávky v období sucha. Revitalizace umožnila

rozdělit průtoky v Dlouhé řece odlehčením do řeky Moravy, čímž zabránila zanášení koryta a vysychající koryto Morávky propojila s nadezemním jezu Nedakonice, čímž zajistila napájení Morávky z řeky Moravy. Jez Nedakonice na řece Moravě byl doplněn o rybí přechod a celá lokalita byla obohacena o mokřadní plochy a vodní tůně.

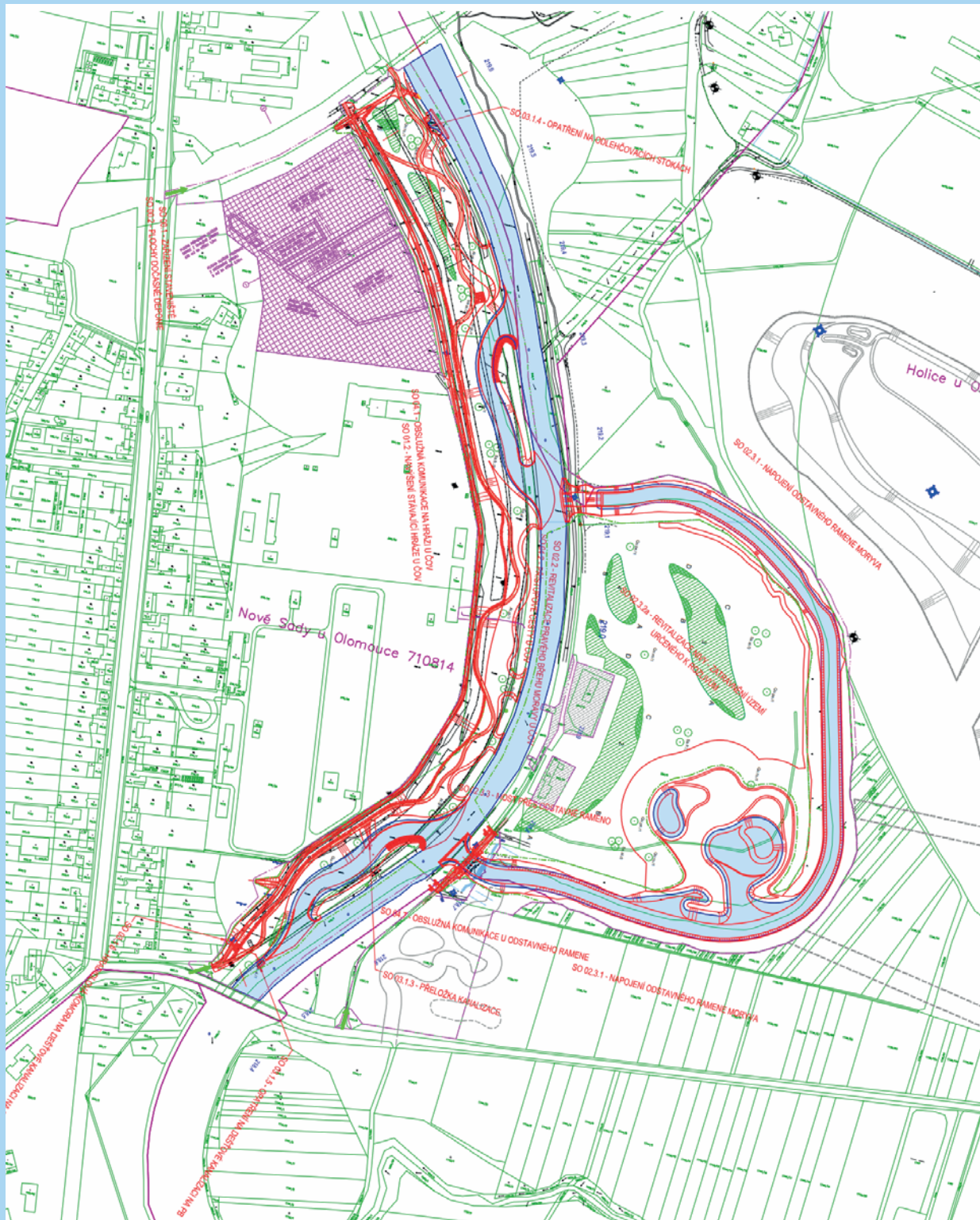

Na podzim začne revitalizace říčního systému pod Olomoucí

Řešení projektu IV. A etapy ochrany Olomouce před povodněmi se opírá zejména o přírodě blízké principy jako je například posílení rozlivu do nivy, vytvoření kapacitního koryta s přírodě blízkou kynetou nebo znovunapojení odstaveného (mrtvého) ramene. Projekt zahrnuje revitalizaci pravého břehu řeky Moravy

u čistírny odpadních vod, rekonstrukci stávající pravobřežní odsazené ochranné hráze a napojení levobřežního odstaveného ramene, u kterého vznikne nová tůň.

Ing. Jana Kučerová
útvár vnějších vztahů a marketingu

Údržba jezů v Přerově, v Hranicích a v Olomouci

Jez Hranice na řece Bečvě

Úplné vypuštění jezové zdrže proběhlo z důvodu plánované údržby technologie jezu, kontroly jezových segmentů a klapek první týden v září. Současně došlo k seřízení technologie, prohlídce nadjezí, vyčištění svodných kanálů, sběrných studní a opravě dlažeb. Vypuštěná jezová zdrž umožnila kontrolu břehového opevnění nadjezí, které bylo v průběhu roku zatopené vzdutou hladinou vody. Tzv. srážka vody probíhá dle platného manipulačního řádu jezu Hranice a pod biologickým dohledem a dozorem Českého rybářského svazu.

Jez Přerov na řece Bečvě

Stejně jako v minulých letech byla i letos v červenci prováděna týdenní srážka na jezu Přerov. Příprava na toto období zabere několik měsíců, kdy jsou na základě fotodokumentace z předchozí srážky projednávány zásahy do koryta vodního toku. Mimo činnosti spojené s manipulací se štěrkovými nánosy v jezové zdrži jsou prováděny i další údržbové a dokumentační práce.

Ve vazbě na úspěšné administrativní projednání a zajištění výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů se ihned po vypuštění zdrže rozeběhly práce na rozhrnutí nánosů z konvexy do konkávy. V letošním roce se jednalo o lokalitu pod jezem Přerov, v jezové zdrži u Tyršova mostu a u loděnice. Celkem bylo rozhrnuto 5 lokalit se štěrkovými lavicemi. Během prací byly dále prováděny doplňkové činnosti, jako byly údržbové práce na jezu a očištění pilířů starého jezu od naplavení či kontrola břehového opevnění nadjezí a výustních objektů, které jsou po celý rok zatopené vzdutou hladinou vody.

↓ Rozhrnování štěrkových lavic v Přerově mezi mosty Tyršův a Míru

Akce byla realizována pouze mechanizací Povodí Moravy, a to dvojicí kráčejících rypadel, dvojicí pásových rypadel a pásovým dozerem. Na akci po celou dobu dohlížel odborný biologický dozor, se kterým byl předem zkonultován postup prací.

Účelem akcí bylo obnovení průtočného profilu toku v problematické části Bečvy v intravilánu města Přerova. Jedná se zejména o preventivní zásah pro přípravu koryta na příp. ledochody.

Veronika Mazánová, DiS.
vedoucí provozu Přerov

Vodohospodářský uzel v Olomouci

Vypuštění jezových zdrží jezu Olomouc na řece Moravě a jezu na obtokovém kanálu se po projednání a odsouhlasení smluvním odběratelem povrchové vody a příslušným vodoprávním úřadem uskutečnila v termínu od 10. do 17. července.

Srážka v jezové zdrži byla využita zejména k zajištění běžné cyklické údržby objektů vodohospodářského uzlu Olomouc jako je např. čištění obou segmentů jezových uzávěrů od kmenů a větví zaklíněných v tělesech uzávěrů, promazání středových ložisek klapek (jsou přístupná pouze v době srážky), promazání podvozků jezových uzávěrů a transmisí na jezu na Moravě či čištění sjezdu do toku Moravy umístěného na levém břehu v nadjezí jezu na Moravě. Opětovné napouštění jezové zdrže probíhalo opět v souladu s platným manipulačním řádem a v předem stanoveném termínu.

Veškeré činnosti a práce byly zajištěny a provedeny pracovníky a mechanizací provozu Olomouc, kterým tímto patří velké díky.

Josef Holásek
vedoucí provozu Olomouc

Závod
Střední
Morava

Rekonstrukce záchytné nádrže nad VD Koryčany

Začátkem června byly dokončeny práce na rekonstrukci záchytné nádrže na přítoku do vodárenské nádrže Koryčany. Provedené práce přispějí ke zlepšení kvality vody, účinnému zachytávání splavenin a zabrání znečištění vody v nádrži v případě ekologické havárie.

Rekonstrukce záchytné nádrže nad vodní nádrží Koryčany, která se sestává ze dvou menších nádrží a koryta vodního toku Kyjovky, byla zahájena v srpnu loňského roku. V průběhu prací byla kompletně rekonstruována výpustná zařízení a odběrný objekt, provedeny úpravy dna a břehů obou nádrží a vystavěna záchytná hrázka.

Před zahájením stavebních prací byla zřízena tůň pro následné zajištění včasného a úspěšného transferu dotčených zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. Tato činnost byla prováděna za přítomnosti odborného ekologického dozoru.

Nově zřízený objekt na přítoku do záchytné nádrže slouží k rozdělení průtoku přitékající vody do obou nádrží a současně pak zajišťuje potřebný průtok v korytě Kyjovky. Hlavní průtok je nově veden přes levou obtokovou nádrž,

v jejíž horní třetině je napříč zhotovena průcezná kamenná hrázka z lomového kamene. Nad touto hrázkou pak vzniknul hlavní sedimentační prostor k zachycení splavenin. Přes rekonstruovaný výpustný objekt levobřežní nádrže je voda vracena zpět do koryta Kyjovky. Pravá obtoková nádrž bude nadále sloužit své původní funkci, tedy k extenzivnímu chovu ryb, z jehož rekonstruovaného výpustného objektu je voda rovněž vracena zpět do koryta toku. Voda ve středovém korytě toku je vzdouvána výpustným objektem na požadovanou úroveň, čímž došlo ke zpomalení rychlosti proudění v rámci záchytné nádrže a k zachycení zbytků splavenin v záchytné nádrži před samotným vtokem do hlavní vodárenské nádrže.

Finanční náklady na rekonstrukci záchytné nádrže činí přibližně 22 mil. Kč. Stavební akce je financovaná z programu Ministerstva zemědělství „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích“.

Martin Barák
projektový manažer útvaru TDS a projekce

Rekonstrukce záchytné nádrže na přítoku do vodárenské nádrže
Koryčany zlepšila kvalitu vody v nádrži ↑

Závod
Střední
Morava

Oprava povodňových škod na řece Moravě v Nedakonicích

Po povodňových průtocích v roce 2020 došlo na řece Moravě u jezu Nedakonice k oboustrannému poškození kamenného a betonového opevnění v souhrnné délce 88 m.

Původní dlažba z kamene a betonových dlaždic byla v nadjezí i podjezí výrazně poškozena a z velké části přestala sloužit jako ochrana založení jezu. Z tohoto důvodu se přistoupilo k její opravě, a to v celkové ploše 882,6 m².

Stávající dlažba byla kompletně rozebrána a nahrazena novou kamennou dlažbou s částečným využitím původního kamene.

Ke stabilizaci dlažeb byl v podjezí i nadjezí zbudován betonový práh, na který navázala kamenná rovnanina. Součástí prací byla obnova kamenného schodiště na levé straně v podjezí i nadjezí. Na pravém břehu v nadjezí byla dále provedena sanace břehových nátrží v celkové délce 350 m. Břeh byl stabilizován záhozem z lomového kamene opřeným do záhozové patky.

Stavební akce byla financovaná z programu Ministerstva zemědělství na odstraňování povodňových škod roku 2020 a vyžádala si celkové náklady v hodnotě 7,78 mil. Kč.

Ing. Martin Knotek
projektový manažer útvaru TDS a projekce

Závod
Střední
Morava

Nové stavidlo zajistí vodu pro Pouzdřanský rybník

Povodí Moravy dokončilo v červnu stavidlo a přehrázku mezi Svratkou a jejím odstaveným ramenem nedaleko Hustopečí.

Úpravy zajistí dostatek vody pro Pouzdřanský rybník a v období sucha umožní dodávat vodu i do odstaveného ramene Svratky.

Pouzďřanský rybník, který slouží zejména k chovu ryb, se donedávna potýkal s problematickým zásobováním vodou. Rybník byl napájen vodou z nádrže Nové Mlýny a jeho plnění bylo problematické např. z důvodu ochrany ptáků, hnízdících na střední nádrži Nových Mlýnů. Povodí Moravy proto na Svratce vybudovalo nápuštné stavidlo, které umožní gravitačně napouštět vodu do slepého ramene a dále prostřednictvím kanálu přes retenční nádrž přímo do Pouzdřanského rybníka. V odstaveném rameni vodohospodářé vytvořili hrázku, aby nedocházelo k nechtěnému kolísání vody, čímž bude zajištěna voda pro vodní živočichy a ekosystémy vázané na vodu.

Práce na systému, který bude dodávat vodu do Pouzdřanského rybníka, zahájilo Povodí Moravy v listopadu 2022. Opatření stála 8,2 mil. Kč a financována byla z vlastních prostředků Povodí Moravy.

Ing. Zdeněk Jurček
vedoucí útvaru TDS a projekce

[Stavidlový objekt umožní napouštění Pouzdřanského rybníka ↓](#)

Závod
Střední
Morava

Oprava elektroinstalace jezu Kroměříž

V červnu 2023 byla dokončena oprava elektroinstalace na jezu Kroměříž na řece Moravě. V rámci opravy byl jak na stavební část jezu, tak zejména na technologickou elektroinstalaci navázán automatický řídicí systém.

Tento systém zajišťuje vzdálený přenos požadovaných technologických dat o aktuálním stavu vodního díla na mobilní i pevná zařízení provozovatele. Další důležitou funkcí systému je,

že umožňuje automatickou včasnou reakci na povodňové stavy s hlášením vzdálené obsluze. Obsluha jezu tak bude včas upozorněna na změnu stavu hladiny. Systém je nachystaný na možnost samostatného provozování na náhradní zdroj elektrické energie.

Oprava byla realizována z vlastních prostředků podniku ve výši 2,3 mil. Kč.

Tomáš Bednařík
energetik ZSM

↓ Hlavní rozvaděč jezu Kroměříž před opravou...

... a po opravě ↓

Závod
Dyje

Oprava rozstřikovacího uzávěru VD Mostišťe

Jediný regulační uzávěr jediné spodní výpusti, který na tomto vodním díle spolehlivě slouží od roku 1996, kdy nahradil původní uzávěr typu Johnson, si po 27 letech bezproblémového provozu zasloužil rozsáhlou péči.

Hlavním důvodem opravy byl špatný stav antikorozi ochrany, drobná kavitační opotřebenění a naměřené zvyšující se hodnoty proudového zatížení pohonu.

Jednalo se o opravu pohyblivé části rozstřikovacího uzávěru a jeho přesuvného pláště. Ten je na tomto díle specifický a má za úkol zabránit erozi stěny chodby při otevření a usměrnit výtokový paprsek. Před započítím prací bylo nutno s předstihem zvýšit hladinu vody v nádrži až na úroveň kóty bezpečnostního přelivu. Bez tohoto kroku by byla celá akce nerealizovatelná. Po dobu demontáže a manipulace s uzávěrem v odpadní štolě totiž

nebylo možno převádět minimální zůstatkový průtok přes MVE v hrázi a odtok vody z přehrady byl převáděn po dobu pěti dní přes neregulovaný přeliv.

Po vyjetí uzávěru ze štolý byl za pomoci autojeřábu uložen na ložnou plochu nákladního automobilu a převezen do dílen zhotovitele opravy. Po opravě a úspěšně provedené montáži bylo zapotřebí provést výchozí funkční zkoušky, a to otevření uzávěru v maximálním možném rozsahu s průtokem vody. Po předchozím oznámení všem dotčeným orgánům proběhlo krátkodobé propláchnutí a manipulace. Zkoušky proběhly úspěšně.

Provedením opravy se prodloužila životnost uzávěru a zajistil se jeho další bezproblémový provoz. Celkové náklady činily 2,63 mil. Kč.

Roman Pivnička
strojný technik ZD

[Osazení opraveného regulačního uzávěru zpět do štolý VD Mostišťe ↓](#)

Závod Dyje | Stavby v Blansku

Proměna strojoven jezu Paulinka

Strojovny jezu Paulinka dostaly nový kabát. Původní kabřincový obklad byl nahrazen silikonovou omítkou a nevyhovující dřevěné dveře vyměněny za plechová vrata. Konečnou podobu strojovněm vtiskly studentky Základní umělecké školy v Blansku pod vedením umělkyně Evy Juračkové. Strojovny oživily motivy fauny a flóry z vodního prostředí, díky kterým vzniklo krásné umělecké dílo.

Ing. Petr Antonín
úsekový technik provozu Blansko

[Strojovny jezu Paulinka oživily malby dětí →](#)

Rekonstrukce provozní budovy

Povodí Moravy má dokončenou novou provozní budovu v Blansku. Výstavba nové budovy je první etapou rekonstrukce celého provozního areálu, na kterou v roce 2024 naváže etapa druhá. V rámci té budou zbourány stávající budovy a zrekonstruovány dílny a garáže.

[↓ Provozní budova v Blansku před kolaudací](#)

Výstava | **Pozvánka na výstavu**

Zveme Vás na výstavu pana Prof. Dr. Bohumíra Jánského z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy:

„Amazonka – 23 let od objevu pramenů českými expedicemi“.

Výstava bude k vidění na piazzettě u Janáčkova divadla v Brně ve dnech 12.–31. října 2023. Součástí výstavy bude také prezentace řeky Moravy a její porovnání s Amazonkou – nejvodnatější a nejdelší řekou na Zemi.

PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

UNIVERZITA
KARLOVA

B | R | N | O

FIEDLER
ELEKTRONIKA PRO EKOLOGU

POVODÍ
MORAVY

**BRNĚNSKÉ
VODÁRNĚ
A KANALIZACE, s.r.o.**

Ministerstvo životního prostředí

Zapojte se do 19. ročníku výtvarné a literární
soutěže, letos na téma:

VODA
ŠTĚTCEM
A BÁSNÍ

ODKUD VODA PRAMENÍ ?

Díla posílejte do 31.3.2024
na adresu Povodí Moravy
v Brně, Ivana Frýbortová

Přihlásit se mohou děti
ze základních, uměleckých,
mateřských i speciálních škol

VÍCE INFORMACÍ NA WWW.PMO.CZ